

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
ítélete**

Az ügy száma: Kfv.IV.37.316/2022/6. szám

A tanács tagjai: Dr. Dobó Viola a tanács elnöke

Dr. Kiss Árpád Lajos előadó bíró

Dr. Balogh Zsolt bíró

Dr. Patyi András bíró

Dr. Varga Eszter bíró

A felperes: felperes1 (cím1)

A felperes képviselője: Dr. Menczel Mónika egyéni ügyvéd (cím2)

Az alperes: Fejér Megyei Kormányhivatal (cím3)

Az alperes képviselője: Dr. Kiss Zoltán kamarai jogtanácsos

A per tárgya: mezőgazdasági termelőszervezet nyilvántartásba vétele

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: felperes

A felülvizsgálni kért jogerős határozat: Veszprémi Törvényszék 11.K.701.341/2021/6. számú ítélete

Rendelkező rész

A Kúria

- a Veszprémi Törvényszék 11.K.701.341/2021/6. számú ítéletét hatályában fenntartja.
- kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az alperesnek 15 napon belül 50.000 (ötvenezer) forint összegű felülvizsgálati eljárási költséget.
- kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az államnak – külön felhívásra – 70.000 (hetvenezer) forint összegű feljegyzett felülvizsgálati eljárási illetéket.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

[1] A felperes 2020. december 31-én kiválással jött létre a egyéb érdekelt1 jogutódjaként. A jogelőd a mezőgazdasági termelőszervezetekről vezetett nyilvántartásban szerepelt.

[2] A felperes – azt követően, hogy az alperes a felperest a jogorvoslattal nem támadott 51004-2/2021. számú határozatával törölte a mezőgazdasági termelőszervezetek nyilvántartásából – 2021. október 4. napján kérelmet nyújtott be alpereshez mezőgazdasági termelőszervezet nyilvántartásba vétele iránt. A kérelme jogalapjául a mező- és erdőgazdasági földek forgalmáról szóló 2013. évi CXXII. törvény (a továbbiakban: Fftv.) 43. § (3) bekezdésében, a földművesekről, a mezőgazdasági termelőszervezetekről, valamint a mezőgazdasági üzemközpontokról vezetett nyilvántartás részletes szabályairól szóló 38/2014. (II.24.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Korm. rendelet) 6. § (3) bekezdés a) pontjára, (3b) bekezdésére hivatkozott.

[3] Az alperes a 2021. október 7. napján kelt 510.242/2021. sorszámu határozatával az Fftv. 5. § 19. pontjára, valamint a Korm. rendelet 6. § (3) bekezdés (3b) bekezdésének második mondatára hivatkozással a felperes mezőgazdasági termelőszervezet nyilvántartásba vétel iránti kérelmét elutasította. Kifejtette, hogy a felperes a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 3:45. §-a által szabályozott kiválás útján jött létre, ily módon a Korm. rendelet 6. § (3b) bekezdés első mondata jelen ügyben nem volt alkalmazható. Ebből következően a Korm. rendelet 6. § (3) bekezdés a) pontjában foglalt feltétel teljesülését a jogelőd vonatkozásában nem, csak a jogutód vonatkozásában lehet és kell vizsgálni.

[4] A Korm. rendelet 6. § (3) bekezdése alapján tehát akkor vehető nyilvántartásba a szervezet mezőgazdasági termelőszervezetként, amennyiben egyrészt igazolja, hogy a kérelem benyújtását megelőző öt évből legalább három évben értékesítésből nettó árbevétele származott, másrészt árbevételének több, mint a fele mezőgazdasági tevékenységek folytatásából származott. Tekintettel arra, hogy a felperes 2020. december 31. napjával került a cégnyilvántartásba bejegyzésre, ezért kizárt, hogy a Korm. rendelet 6. § (3) bekezdésében foglaltaknak saját jogán meg tudjon felelni.

[5] A felperes hivatkozásaira kifejtette, hogy az Fftv. 43. § (3) bekezdésében foglalt öt éves határidő kezdő időpontja a szervezet létrejöttétől számított öt év, az adott szervezet létrejötte a cégbírósi bejegyzéshez kötődik, a jogi személy nem a mezőgazdasági termelőszervezetek nyilvántartásba vételével jön létre. Arra a felperesi felvetésre, miszerint hogyan származhat mezőgazdasági tevékenységből felperesnek árbevétele, ha nem minősül automatikusan mezőgazdasági termelőszervezetnek, rögzítette, hogy az Fftv. 5. § 18. pontja értelmében a mező-, erdőgazdasági tevékenység nem csupán növénytermesztés, továbbá utalt ezzel összefüggésben az Fftv. 5. § 14. pontjában foglaltakra is. Hivatkozott arra, hogy a felperes, mint jogutód a jogelőd által kötött földhasználati szerződésekben a jogelőd helyére léphet, mely nem minősül új jogosultság szerzésének, így az Fftv. 38. § (1) bekezdése nem vonatkozik rá, a kiválással létrejött jogi személy földhasználati nyilvántartásba vétele ezekre a földekre megtörténhet, jelen esetben meg is történt. A határozat szerint mivel a kérelmet mindenképpen el kellett utasítani, így Korm. rendelet 6. § (3) bekezdés b) pontjában foglaltak kapcsán hiánypótlás kibocsátásra nem került sor.

A kereseti kérelem és az alperes védekezése

[6] A határozattal szemben előterjesztett keresetében a felperes az alperesi határozat megsemmisítését kérte. Indítványozta, hogy az elsőfokú bíróság kezdeményezze az Alkotmánybíróság előtt a Korm. rendelet 6. § (3b) bekezdés második mondatának Alaptörvény-ellenességének megállapítását, illetve a rendelkezés alkalmazásának kizárását. A megelőző eljárás során előterjesztett kérelmében foglaltakat megismételve hivatkozott arra, hogy az Alaptörvény T. Cikk (3) bekezdése és a 15. Cikk (4) bekezdése alapján a kormányrendelet nem lehet törvénnyel ellentétes.

[7] A kereset szerint a Korm. rendelet 6. § (3b) bekezdés második mondatának alperesi értelmezése sérti az Alaptörvény M. Cikk (1) bekezdése szerinti vállalkozás szabadságához való jogot és nem biztosítja a (2) bekezdés szerinti tisztességes gazdasági verseny feltételeit sem. Hiszen, ha elfogadnánk, hogy egy mezőgazdasági termelőszervezetből kiváló jogi személy csak a létrejöttét követő öt év elteltével kérelmezheti a mezőgazdasági termelőszervezetként történő nyilvántartásba vételét, úgy addig kérdéses, hogyan végezheti a létesítő okiratában megjelölt fő- és egyéb tevékenységeit. A Korm. rendelet 6. § (3b) bekezdés második mondata olyan jogalkalmazói értelmezésre is lehetőséget ad, mely alapján az Fftv. 43. § (3) bekezdése szerint különválással vagy kiválással már létrejött mezőgazdasági termelőszervezet mindaddig nem kérheti e szervezetek nyilvántartásába történő felvételét, amíg nem tudja igazolni, hogy a Korm. rendelet 6. § (3) bekezdés a) pontja szerinti öt éves

időtartamon belül legalább három évben nettó árbevételének több, mint a fele mezőgazdasági tevékenységből származott.

[8] A felperes álláspontja szerint az Fftv. 40. § (1) bekezdés és 43. § (3) bekezdés rendelkezéseiből az következik, hogy a mezőgazdasági termelőszervezet a kiválással létrejön, azaz a kiválás ténye a mezőgazdasági termelőszervezetként történő létrejövéshez önmagában elegendő. A Korm. rendelet 6. § (3b) bekezdésének második mondata kizárólag akként értelmezhető, hogy a különválással, kiválással létrejött mezőgazdasági termelőszervezet esetében – ellentétben az átalakulással létrejött termelőszervezettel – a Korm. rendelet 6. § (3) bekezdés a) pontja szerinti feltételek fennállását vélelmezni kell. Amennyiben a Korm. rendelet 6. § (3b) bekezdés második mondata azt célozná, hogy a törvény alapján ekként már létrejött mezőgazdasági termelőszervezetek a jogelőd által megszerzett feltételrendszert nem vihetik tovább, úgy a mezőgazdasági termelőszervezeti minőségük is megszűnik, vagyis a Korm. rendelet ellehetetlenítené az Fftv. 43. § (3) bekezdésének alkalmazását, a kiválással már létrejött mezőgazdasági termelőszervezeteket, utólag fosztva meg e minőségüktől.

[9] A felperes keresete szerint az Fftv. 43. § (3) bekezdésének és 5. § 19. pontjának egybevetése alapján arra a következtetésre lehet jutni, hogy a mezőgazdasági termelőszervezeti minőség feltétele a jogi személy Korm. rendelet szerint nyilvántartásba vétele, ha pedig kiválással, különválással jött létre, akkor kell nyilvántartásba venni, ha a Korm. rendeletben meghatározott feltételek, ide nem értve a Korm. rendelet 6. § (3) bekezdés a) pontját, fennállnak. A 6. § (3) bekezdés a) pontja vizsgálatának kizártsága viszont egyúttal a 6. § (3) bekezdés b) pontjának alkalmazását is mellőzendővé teszi.

[10] Az alperes védiratában a kereset elutasítását kérte.

A jogerős ítélet

[11] A Veszprémi Törvényszék jogerős ítéletével a keresetet elutasította. Megállapította, hogy az Fftv. 5. § 19. pontja a) pont aa) alpontjában foglaltak nyelvtani értelmezéséből az következik, hogy a mezőgazdasági termelőszervezet egyik fogalmi eleme olyan tevékenység folytatása, melyet a jogügyletet megelőzően a szervezet legalább három éve folyamatosan folytat, az ab) pont szerint pedig éves értékesítése nettó árbevételének több mint a fele, mező-, erdőgazdasági tevékenységből, illetve kiegészítő tevékenységből származik. A mezőgazdasági termelőszervezet fogalmának tartalmi eleme a nyilvántartásba vétel is. A nyilvántartásba vétel, illetve az ez iránti kérelem részletszabályait tartalmazza a Korm. rendelet.

[12] A jogerős ítélet szerint épp az Fftv. 5. § 19. pontjában foglalt a) pont aa) és ab) pontjaiban foglalt fogalmi elemekre figyelemmel a bejegyzés iránti kérelem feltétele a Korm. rendelet 6. § (3) bekezdés a) pontja szerinti igazolás.

[13] Az elsőfokú bíróság a Korm. rendelet 6. §-ának rendszertani értelmezése alapján arra a következtetésre jutott, hogy a 6. § (3) bekezdéséhez képest a (3b) bekezdés speciális szabályt tartalmaz. A (3b) bekezdés első mondata az átalakulással létrejött szervezetek esetében kiemeli, hogy az a) pontban foglaltak meglétét mind a jogelőd és mind a jogutód szervezet vonatkozásában vizsgálni kell. A kivételhez képest azonban alkivételt tartalmaz a (3b) bekezdés második mondata, egyéb jogutódlás esetére azzal a rendelkezéssel, amikor kifejezetten kimondja, hogy az egyéb jogutódlás folytán létrejött jogi személy esetében a (3) bekezdés a) pontjában foglalt feltétel a jogelőd szervezet vonatkozásában nem vizsgálható. A kivételhez számított alkivétel éppen a főszabályt erősíti, azaz a Korm. rendelet 6. § (3b) bekezdésének első mondatához képest a második mondatban foglalt speciális rendelkezés éppen azt jelenti, hogy a jogelőd szervezet vonatkozásában nem vizsgálható a (3) bekezdés a) pontjában foglalt feltétel, a contrario azonban a (3) bekezdés a) pontjában foglaltak meglétét, ez esetben a jogutód szervezet vonatkozásában vizsgálni kell éppen a (3b) bekezdés első

mondatában foglalt kivétel miatt. Amennyiben a jogalkotónak ugyanis a jogutód szervezet vonatkozásában az lett volna a szándéka, hogy a (3) bekezdés a) pontjában foglaltak megléte ne legyen vizsgálándó a jogutód szervezet vonatkozásában sem, úgy erről kifejezett jogszabályi rendelkezést kellett volna alkotson.

[14] A jogerős ítélet szerint nincs olyan jogszabályhely, amely azt a vélelmet állítaná fel, hogy a Korm. rendelet 6. § (3b) bekezdésének második mondata azt jelentené, hogy egyéb jogutódlás folytán létrejött személy esetében a (3) bekezdés a) szerinti feltétel vélelmezendő.

[15] A törvényszék kifejtette, hogy az Fftv. 5. § 19. pontja alapján a hároméves árbevétel megléte tartalmi feltétele a mezőgazdasági termelőszervezet fogalmának, erre figyelemmel nem látta megállapíthatónak, hogy az Fftv.-vel a Korm. rendelet szabályai ellentétesek lennének, illetve a Korm. rendelet és az Alaptörvény egymással kapcsolatos ellentétére történő felperesi hivatkozást megalapozatlannak találta, így nem kezdeményezte ebben a tekintetben az Alkotmánybíróság eljárását.

[16] Hangsúlyozta az elsőfokú bíróság, hogy a felperesnek amennyiben egy adott mezőgazdasági szervezetből történő kiválással jön létre, úgy akként kell ezen kiválást előrelátóan előkészítenie, megvalósítania, majd a kiválást követően megszerveznie tevékenységét, hogy az alkalmazkodjon a jogszabályokhoz, így az átalakulást, kiválást, illetve a jogutód szervezet tevékenységét a hatályos jogszabályi keretekhez kell igazítsa. Az Fftv. 43. § (3) bekezdése kapcsán rámutatott, hogy az, hogy különválással, kiválással létrejött mezőgazdasági termelőszervezetet említ, nem jelenti azt, hogy egy termelőszervezetből kiváló szervezet automatikusan termelőszervezetnek minősülne, így éppen ezen felperesi értelmezés lenne magával a Korm. rendelet egészével teljes egészében ellentétes. Az Fftv. 43. § (3) bekezdése továbbá a megengedett birtokmérték beszámítandó területnagyságra vonatkozóan tartalmaz rendelkezéseket, így ezen törvényi rendelkezésre a mezőgazdasági termelőszervezet nyilvántartásba vételével összefüggésben alappal nem hivatkozhat felperes.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

[17] A felperes felülvizsgálati kérelmében a jogerős ítélet megváltoztatását, az alperes határozatának megsemmisítését, az alperes új eljárásra kötelezését kérte. Kifejtette, hogy az elsőfokú bíróság eltért a Kúria Kfv.II.38.054/2016/4. számú határozatától, az alkalmazandó jogszabályokból téves következtetésre jutott.

[18] A felülvizsgálati kérelem szerint a Korm. rendelet 6. § (3b) bekezdésének értelme csak az lehet, hogy a 6. § (3) bekezdés a) pontja szerinti feltételeket egyéb jogutódlás folytán létrejött személy esetében nem kell vizsgálni, hanem azok fennállását vélelmezni kell. A felperes a keresetében foglaltak változatlan fenntartása mellett hangsúlyozta, hogy abban a Korm. rendelet 6. § (3b) bekezdésének Alaptörvény-ellenességére hivatkozott amiatt, hogy az az Fftv. 43. § (3) bekezdésébe ütközik, és ezért kérte az egyedi normakontroll iránti kezdeményezést az elsőfokú bíróságtól. A véleménye szerint abból, hogy az Fftv. 43. § (3) bekezdése egyértelműen, múlt időben „különválással, kiválással létrejött mezőgazdasági termelőszervezet”-et említ, az következik, hogy egy termelőszervezetből kiváló és így létrejövő cég mezőgazdasági termelőszervezetnek minősül. Önmagában az a körülmény, hogy az Fftv. 43. § (3) bekezdésében foglalt szabály nem a mezőgazdasági termelőszervezetként történő nyilvántartásba vételre, hanem a különválással, szétválással létrejött mezőgazdasági termelőszervezetek által megszerezhető birtokméretbe a jogelőd által birtokolt területméret beszámítására vonatkozik, még nem változtat azon, hogy a Korm. rendelet 6. § (3b) bekezdésének 2018. június 19-i hatállyal beiktatott második mondatának Alaptörvény-ellenessége vizsgálándó lett volna.

[19] A felülvizsgálati kérelem szerint a jogerős ítélet „annak hallgatólagos feltevésével, hogy kormányrendelet törvénnyel ellentétes lehet, megsértette az Alaptörvény T) cikk (3) bekezdését és 15. cikk (4) bekezdését.

[20] A felperes indítványozta továbbá, hogy a Kúria kezdeményezze ebben a körben az Alkotmánybíróság normakontroll eljárását, a Korm. rendelet 6. § (3b) bekezdés második mondata Alaptörvény-ellenességének megállapítását, illetve ezen rendelkezés alkalmazásának kizárását.

[21] Az alperes felülvizsgálati ellenkérelme a jogerős ítélet hatályában való fenntartására irányult annak kiemelése mellett, hogy az Fftv. 5.§ 19. pontja alapján a mezőgazdasági termelőszervezet az a jogi személy, vagy jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet, amit ilyenként a nyilvántartásba bejegyezték. Ebből következik, hogy nincs olyan eset, hogy egy mezőgazdasági termelőszervezetből kiválással létrejövő jogi személy ipso iure, automatikusan mezőgazdasági termelőszervezetté váljon.

[22] A bejegyzés iránti kérelemnek főszabály szerint feltétele a Korm. rendelet 6.§ (3) bekezdés a) pontja szerinti igazolás. Ilyen igazolást egy friss jogutód értelemszerűen nem tud benyújtani, ezért felmerülhet az, hogy ezt a hatóság a jogelőd vonatkozásában is vizsgálja. Erre vonatkozóan fogalmaz a Korm. rendelet 6.§ (3b) bekezdés első mondata, hogy ezt a hatóság csak akkor teheti meg, ha bejegyzést kérő szervezet a Ptk. 3:39.§ alapján átalakulással jött létre, így ez egy kivételszabály. Mivel jelen esetben ez nem áll fenn, a hatóságnak a második mondat alapján, a főszabályhoz visszatérve kell eljárnia, vagyis csak a bejegyzést kérő szervezet vonatkozásában vizsgálódhat – semmiképpen nem vélelmezheti azok meglétét, igazoltságát.

[23] Az alperes kifejtette, hogy a Korm. rendelet 6.§ (3b) bekezdésének 2018. június 19-én hatályba lépett változásának célja a rendelkezés pontosítása volt, az ugyanis addig csak az átalakulás esetére tartalmazott rendelkezést, a többi jogutódlási mód esetére nem. Nem lehetett a jogalkotó szándéka az, hogy a pontosítás folytán ugyanaz a létező árbevétel és a tevékenység a megmaradó jogelőd és a jogutód vonatkozásában is számításba essen.

A Kúria döntése és jogi indokai

[24] A felülvizsgálati kérelem az alábbiak szerint megalapozatlan.

[25] A közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 120. § (5) bekezdése, valamint a 115. § (2) bekezdése alapján alkalmazandó 108. § (1) bekezdése értelmében a felülvizsgálati eljárásban bizonyítás felvételének nincs helye, a Kúria a felülvizsgálati kérelem elbírálása során a felülvizsgálati kérelem és a felülvizsgálati ellenkérelem keretei között a jogerős határozat meghozatalakor rendelkezésre álló iratok és bizonyítékok alapján dönt.

[26] A felperes felülvizsgálati kérelmét a Kúria közzétett határozatától jogkérdésben való eltérésre alapította. Ebben a kérdésében alapvető jelentősége van az eltéréssel érintett ügyek azonosságának. Az ügyazonosság kérdésében a tényállásbeli, anyagi és eljárásjogi háttérből kell kiindulni. A Kúria Jogegységi Panasz tanácsának Jpe.I.60.002/2021/7. sorszámú határozata az ügyazonosság kérdését részletesen elemezte és rámutatott, hogy nincs ügyazonosság- többek között - az eltérő anyagi jogi háttérű közigazgatási jogviták között. (21. pont)

A Kúria megállapította, hogy – ahogyan azt a felperes is a felülvizsgálati kérelmében elismerte – a 2017. október 4-én kelt Kfv.II.38.054/2016/4. számú határozatát a Korm. rendelet jelen perben alkalmazandó 2018. június 19. napjával hatályba lépett módosítása előtt, azaz nem azonos jogi környezetben hozta meg. A döntés a Korm. rendelet 2015. december 21-én hatályos szövegén alapult, amely a jogutódlással létrejött szervezetek vonatkozásában rendelkezést nem tartalmazott. Tehát a Korm. rendelet kifejezett rendelkezése hiányában

állapította meg a Kúria közzétett határozatában, a „...mezőgazdasági termelőszervezet jogutódja a jogelőd jogán kérheti a mezőgazdasági termelőszervezetkénti nyilvántartásba vételét., [17] A Korm. rendeletbe 2016. december 2-től beiktatott 6. § (3b) bekezdés az átalakulás esetére vezetett be speciális előírást, majd az egyéb jogutódlással létrejött szervezetet érintően a jogalkotó a 103/2018. (VI. 11.) Korm. rendelet 11. §-ával a (3b) bekezdést azzal a rendelkezéssel egészítette ki, hogy „Egyéb jogutódlás folytán létrejött jogi személy esetében a (3) bekezdés a) pontjában foglalt feltétel a jogelőd szervezet vonatkozásában nem vizsgálható.” Így a Kfv.II.38.054/2016/4. számú határozatban adott jogértelmezés – ügyszakosság hiányában - az elsőfokú bíróságot és a jelen felülvizsgálati eljárásban eljáró Kúriát nem kötötte.

[27] A felperes felülvizsgálati kérelme a továbbiakban annak megállapítására irányult, hogy a mezőgazdasági termelőszervezetből kiváló új gazdasági társaságot ipso iure mezőgazdasági termelőszervezetnek kell tekinteni, a feltételek fennállását vélelmezni kell, ezért a felperest is a Korm. rendelet 6. § (3b) bekezdése alapján nyilvántartásba kellett volna venni.

[28] A Korm. rendelet 6. § (3) bekezdés a) pontja szerint: „A szervezet mezőgazdasági termelőszervezetként való nyilvántartásba vétele iránti kérelmében igazolja, hogy a kérelem benyújtását megelőző öt évből legalább három évben értékesítésből nettó árbevétele származott, továbbá, hogy az éves értékesítése - az eladott mező- és erdőgazdasági áruk beszerzési értékével és a közvetített mező- és erdőgazdasági szolgáltatások értékével csökkentett - nettó árbevételének több mint a fele a mezőgazdasági tevékenysége folytatásából származott.” Az Fftv. 5. § 19. pontja akként határozza meg a mezőgazdasági termelőszervezet fogalmát, hogy négy külön formát nevesít: a jelen ügy eldöntése szempontjából jelentőséggel nem bíró nemzeti park igazgatóságát [c) pont], illetve az erdőgazdálkodásra jogosult erdészeti szakirányító vállalkozást [d) pont], továbbá az a) és a b) pontokban további két jogi személyt (vagy jogi személyiséggel nem rendelkező szervezetet).

[29] Az Fftv. 5.§ 19. pontja általánosságban előírja a törvény végrehajtására kiadott rendeletben meghatározott feltételek alapján történő nyilvántartásba vételt, majd az a) alpontban további meghatározó jellegű kívánalmat határoz meg. Ezek között szerepel az alaptevékenységként legalább 3 éve folytatott mező-, erdőgazdasági tevékenység, illetve kiegészítő tevékenység, továbbá az ahhoz kapcsolódó éves értékesítése nettó árbevételére vonatkozó kritérium.

[30] Az Fftv. 5. § 19. pont b) pontja értelmében mezőgazdasági termelőszervezetnek minősül az újonnan alapított mezőgazdasági termelőszervezet is. Ennek fogalmi elemeit az Fftv. 5. § 26. pontja tartalmazza. Az újonnan alapított mezőgazdasági termelőszervezet az Fftv. 5. § 26. pont d) pontja szerint nem keletkezhet különválással, kiválással, szervezeti formaváltással és egyéb jogutódlás folytán. Megállapítható tehát, hogy a felperes mezőgazdasági termelőszervezetnek csak az Fftv. 5. § 19. pont a) pontja alapján minősülhetne, melyhez az adott pont feltételek teljesítését teszi szükségessé.

[31] A Korm. rendelet 6. § (3) bekezdés a) pontja az Fftv. 5. § 19. pont a) pontjához kapcsolódóan írja elő azt, hogy a mezőgazdasági termelőszervezetként való nyilvántartásba vétele iránti kérelemben igazolni kell azt, hogy a kérelmezőnek a kérelem benyújtását megelőző öt évből legalább három évben értékesítésből nettó árbevétele származott, továbbá, hogy az éves értékesítése – az eladott mező- és erdőgazdasági áruk beszerzési értékével és a közvetített mező- és erdőgazdasági szolgáltatások értékével csökkentett – nettó árbevételének több mint a fele a mezőgazdasági tevékenysége folytatásából származott.

[32] Az elsőfokú bíróság ebből vonta le azt a következtetést, hogy a hároméves árbevétel megléte tartalmi feltétele a mezőgazdasági termelőszervezet fogalmának, erre figyelemmel nem látta megállapíthatónak, hogy a Korm. rendelet 6. § (3b) bekezdésének szabályai az Fftv.-vel ellentétesek lennének, illetve erre tekintettel találta megalapozatlannak a Korm.

rendelet és az Alaptörvény egymással kapcsolatos ellentétére történő felperesi hivatkozást, és emiatt nem kezdeményezte az Alkotmánybíróság eljárását sem.

[33] A felperes által felhívott Fftv. 43. § (3) bekezdése kimondja, hogy a különválással, kiválással létrejött mezőgazdasági termelőszervezet esetében – a létrejöttétől számított 5 évig – a megengedett birtokméretbe a jogelőd birtokában lévő összes föld területnagyságát be kell számítani.

[34] A felperes által a felülvizsgálati kérelemben megjelölt jogszabálysértésére figyelemmel a Kúria megállapította, hogy a jogerős ítélet még hallgatólagosan sem tartalmazott olyan megállapítást, hogy a Kormány rendelete törvénnyel ellentétes lehetne, így az Alaptörvény T) cikk (3) bekezdését és 15. cikk (4) bekezdését sem sérthette meg. Az elsőfokú bíróság ezzel szemben kifejezetten vizsgálta az Fftv. és a Korm. rendelet szabályainak esetleges ellentétét, azonban azt nem állapította meg.

[35] A felperes hivatkozásaival szemben a Kúria megállapította továbbá, hogy az Fftv. 43. § (3) bekezdésének a birtokmaximum számítására vonatkozó rendelkezése tartalmazza ugyan a „különválással, kiválással létrejött mezőgazdasági termelőszervezet”-re utalást, azonban sem abból, sem az Fftv. más rendelkezéséből nem következik az, hogy a különválással, vagy kiválással létrejött mezőgazdasági termelőszervezet esetében az Fftv. 5. § 19. pontjában foglalt feltételeket vélelmezni kellene, a különválással, vagy kiválással létrejött jogi személyek a jogelődjük jogán ipso iure mezőgazdasági termelőszervezetnek minősülnének. Mindezt a Korm. rendelet 6. § (3b) bekezdésének második mondatát a Kúria sem találta ellentétesnek az Fftv. 43. § (3) bekezdésével, így ebben a körben az Alkotmánybíróság eljárását sem kezdeményezhette.

[36] A felperes a keresetében hivatkozott a vállalkozáshoz való jogának sérelmére. Ehhez kapcsolódóan a Kúria megjegyzi, hogy az Alkotmánybíróság gyakorlata szerint a vállalkozáshoz való jog alapjog, amely azt jelenti, hogy bárkinek az Alaptörvényben biztosított joga a vállalkozás, azaz üzleti tevékenység kifejtése. „A vállalkozás joga azonban egy bizonyos, a vállalkozások számára az állam által teremtett közgazdasági feltételrendszerbe való belépés lehetőségének biztosítását, másként megfogalmazva a vállalkozóvá válás lehetőségének – esetenként szakmai szempontok által motivált feltételekhez kötött, korlátozott – biztosítását jelenti. A vállalkozás joga nem abszolutizálható, és nem korlátozhatatlan: senkinek sincs alanyi joga egy meghatározott foglalkozással kapcsolatos vállalkozás, sem pedig ennek adott vállalkozási jogi formában való gyakorlásához. A vállalkozás joga annyit jelent – de annyit alkotmányos követelményként feltétlenül –, hogy az állam ne akadályozza meg, ne tegye lehetetlenné a vállalkozóvá válást.” {54/1993. (X. 13.) AB határozat, ABH 1993, 340, 341-342.; megerősítette a 3062/2012. (VII. 26.) AB határozat, Indokolás [153]-[154]; 3194/2014. (VII. 15.) AB határozat, [28]-[29]; 3089/2015 (V. 19.) AB határozat [12]}.

[37] Az Alkotmánybíróság hivatkozott gyakorlatára tekintettel a Kúria megállapította, hogy a vállalkozás joga nem jelenti a mezőgazdasági termelőszervezetként való működéshez való feltétlen jogot, a jogalkotónak lehetősége van ezen jogállást szakmai szempontok által motivált feltételekhez, korlátokhoz kötni. Önmagában a vállalkozáshoz való jogból nem következhet továbbá az egyes feltételeknek való megfelelés vélelmezése sem.

[38] A felülvizsgálati bíróság ugyanakkor a felülvizsgálati kérelem korlátaira figyelemmel nem foglalhatott állást abban a kérdésben, hogy helytálló volt-e az az alperesi jogértelmezés, mely szerint kizárt, hogy a 2020. december 31-én cégnyilvántartásba bejegyzett felperes a Korm. rendelet 6. § (3) bekezdésében foglaltaknak saját jogán meg tudjon felelni, sem abban a kérdésben, hogy milyen jelentőséget kell tulajdonítani annak, hogy a jelen ügy alapja nem egy kiválással újonnan (bejegyzett mezőgazdasági termelőszervezet jogutódjaként) létrejött jogi személy, hanem a mezőgazdasági termelőszervezetekről vezetett nyilvántartásból egy

végleges döntéssel törölt cég nyilvántartásba vételére irányuló ismételt kérelmének elutasítása volt.

[39] A kifejtettekre tekintettel a Kúria megállapította, hogy az elsőfokú bíróság ítélete a felülvizsgálati kérelemben megjelölt okokból nem volt jogszabálysértő, ezért azt a Kp. 121. § (2) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

A döntés elvi tartalma

[40] *Az Fftv. 43. § (3) bekezdéséből nem következik az, hogy a különválással, vagy kiválással létrejött mezőgazdasági termelőszervezet esetében az Fftv. 5. § 19. pontjában foglalt feltételeket a termelőszervezetként történő nyilvántartásba vétel iránti eljárásban vélelmezni kellene.*

Záró rész

[41] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Kúria a Kp. 115. § (2) bekezdése folytán alkalmazandó 107. § (1) bekezdése szerint tárgyaláson bírálta el.

[42] A Kúria az alperes részére járó perköltség összegét a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. §-a, a Kp. 35. § (1) bekezdése alapján alkalmazandó a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény 81. § (1) bekezdése, (5) bekezdése, 82. § (1) bekezdése és 83. § (1) bekezdése alapján állapította meg.

[43] A felülvizsgálattal az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) 45/A. § (1) bekezdése, 39. § (3) bekezdés d) pontja és 50. § (1) bekezdése szerint felmerült, az Itv. 62. § (1) bekezdés h) pontja alapján feljegyzett eljárási illetéket a felperes a Pp. 102. § (1) bekezdése értelmében köteles megfizetni.

[44] Jelen ítélettel szemben a felülvizsgálat lehetőségét a Kp. 116. § d) pontja zárja ki.

Budapest, 2022. november 15.

Dr. Dobó Viola s.k.
a tanács elnöke

Dr. Kiss Árpád Lajos s.k.
András s.k.

Dr. Balogh Zsolt s.k.
Dr. Varga Eszter s.k.

Dr. Patyi

előadó bíró
bíró

bíró

bíró

A kiadmány hitelül:
tisztviselő